

Факультет міжнародних відносин
Кафедра країнознавства
Кафедра міжнародних відносин
Наукове товариство студентів та аспірантів ім. О. Оглобина

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ І ТУРИЗМ: СУЧАСНІСТЬ ТА РЕТРОСПЕКТИВА

**Збірник матеріалів Третньої всеукраїнської
науково-практичної конференції
студентів та молодих учених**

24 квітня 2015 р., м. Острого

Випуск 5

Острого
Видавництво Національного університету «Острозька академія»
2015

в результаті яких було вбито не менше 22 дітей, а в липні того ж року – напад на школу в селі Мамуд, Нігерія, в результаті якого загинуло щонайменше 42 людини, більшість з яких склали учні. 14 квітня 2014 «Боко Харам» викрала близько 300 дівчаток зі школи на півночі Нігерії. Абубакар Мохаммед Шекау взяв на себе відповідальність за цей теракт у випущеному угрупованні відеозверненні, в якому він також погрожував продати дівчаток в рабство. Згодом, 5 травня 2014, бойовики «Боко Харам» напали на базу рятувальників, убивши ще 310 осіб.

У заяві, випущеній в листопаді 2012 року, Абубакар Мохаммед Шекау висловив солідарність «Боко харам» з філіями «Аль-Каїди» в Афганістані, Іраку, Ємені, Північній Африці і Сомалі.

У серпні 2014 року Шекау оголосив халіфат у районах, які знаходилися на той час під контролем угруповання та похвалив Абу Бакра Аль-Багдаді, самопроголошеного очільника халіфату на території Іраку та Сирії, більш відомого як терористична організація «Ісламська держава Іраку та Леванту».

Тоді ж голова Товариства прихильників поширення вчення про рока і джихаду заявив про те, що не визнає влади офіційної Абуджи та « не має нічого спільного з Нігерією». Де-факто була утворена квазідержава у складі 12 штатів на півночі Нігерії, в яких були встановлені закони та норми шаріату.

Список використаних джерел та літератури:

1. Бойовики «Боко Харам» захопили місто та військову базу в Нігерії [Електронний ресурс] // Інформаційне агентство УНІАН. – 05.01.2015. – Режим доступу: <http://www.unian.ua/world/1028929-boyoviki-boko-haram-zahopili-misto-i-viyskovu-bazu-v-nigeriji.html>
2. Коротко про «Боко харам» – Запитання та відповіді. [Електронний ресурс] // Amnesty International Ukraine. – 03.02.2015. – Режим доступу: <http://amnesty.org.ua/nws/korotko-pro-boko-haram-zapitannya-ta-vidpovidi/>
3. Организации, связанные с «Аль-Каидой». Резюме с изложением оснований для включения в перечень [Электронный ресурс] // Официальный сайт Организации Объединенных Наций. – Дата обращения: 28.01.2015. – Режим доступа: <http://www.un.org/russian/sc/committees/1267/NSQE13814R.shtml>
4. Хорунжая Т. Нигерийская экстремистская группировка «Боко харам». Досье. / Татьяна Хорунжая [Электронный ресурс] // Информационное агентство ИТАР-ТАСС. – 24.06.2014. – Режим доступа: <http://itar-tass.com/info/1277290>
5. Who are Nigeria's Boko Haram Islamists? By Farouk Chothia. BBC Africa [Electronic resource] // BBC News. Africa – 21 January 2015. – Access Mode: <http://www.bbc.com/news/world-africa-13809501> – Title from the screen.

Віталій Густей,

Інформаційний керівник – кандидат економічних наук, доцент Король М. М., державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»

ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ ТРАНСАТЛАНТИЧНОЇ ЗОНИ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ МІЖ США ТА ЄС

У статті розглядається посилення інтеграційних процесів між країнами через призму світової глобалізації. порушено питання створення трансатлантичної зони вільної торгівлі у зв'язку з інтенсифікацією економічних відносин між США і ЄС, як світових лідерів. Проаналізовано причини, що пояснюють доцільність створення ТАФТА та досліджено вигоди, які зможуть отримати сторони в результаті укладання такої угоди.

В данной статье рассматривается усиление интеграционных процессов между странами через призму мировой глобализации. Затронут вопрос создания трансатлантической зоны свободной торговли в связи с интенсификацией экономических отношений между США и ЕС, как мировых лидеров. Проанализированы причины, объясняющие целесообразность создания ТАФТА и исследованы выгоды, которые смогут получить стороны в результате заключения такого соглашения.

This article considers the strengthening of integration processes between countries through the prism of world globalization. The article raises the issue about establishing the Transatlantic Free Trade Area due to the intensification of economic relations between the US and the EU as the world leaders. It also analyzes the reasons that explain the feasibility of establishing the TAFTA and investigates the benefits that the parties may receive in case such an agreement be concluded.

створення міжнародного руху товарів і факторів виробництва ефективно сформувало потребу у створенні більш надійних виробничих зв'язків між країнами, ліквідації численних перепон на шляху руху товарів, послуг і факторів виробництва. Це явище при-

Йнято називати інтернаціоналізацією господарського життя. Формою реалізації цієї потреби стали міждержавні інтеграційні об'єднання, в основі діяльності яких лежать процеси економічної взаємодії, зрощення, переплетення національних економік. Цей процес визначається як міжнародна економічна інтеграція. Дослідженням питання міжнародної інтеграції займалися такі відомі вчені як: Б. Баласс, О. Бей, Дж. Вайнер, Р. Купер, К. Мейер, Ж. Моне, Г. Мюрдаль, Дж. Най, П. Робсон, Р. Шуман. На сучасному етапі потреба інтеграції національних економік у світове господарство є глобальною закономірністю і виступає одночасно тенденцією світового розвитку та передумовою подальшої інтенсифікації процесів глобалізації [1, с. 380].

На сьогоднішній день нагальним є питання інтенсифікації співпраці між двома такими світовими лідерами як США і ЄС та утворення між ними трансатлантичної зони вільної торгівлі. Співпраці між США та Європою посилилася після Другої світової війни. З 1945 року роль США у зовнішній політиці Європи і процесах інтеграції на континенті полягала у забезпеченні взаємної вигоди в економічних та військових питаннях. 1950–1970 роки продемонстрували величезний потенціал трансатлантичного співробітництва. 1990-ті роки почалися з Трансатлантичної декларації про відносини між ЄС та США, яка узаконила регулярні консультації й проголосила спільні ідеали й принципи. З грудня 1995 року ЄС та США підписали новий Трансатлантичний порядок денний за яким обидві сторони бажають перш за все поглибити та інтенсифікувати свої економічні відносини та створити через деякий час ТАФТА – Трансатлантичну зону вільної торгівлі (Trans Atlantic Free Trade Area) [2, с.256].

2013р. став відносно продуктивним у питанні переговорів щодо поглиблення співпраці між Сполученими Штатами та Європейським Союзом. 14 червня 2013р. у Люксембурзі відбулася зустріч, на якій міністри торгівлі 27 країн ЄС досягли компромісу щодо змісту переговорів із Вашингтоном про створення трансатлантичної зони вільної торгівлі між ЄС та США [3]. Лідери США і провідних країн ЄС офіційно оголосили про початок переговорів щодо створення трансатлантичної зони вільної торгівлі 17 червня того ж року в рамках саміту G8 в Північній Ірландії. Тодішній голова Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу на спільній прес-конференції з прем'єр-міністром Великобританії Девідом Кемероном і президентом США Бараком Обамою оголосили про початок переговорів щодо угоди про трансатлантичне партнерство в сфері торгівлі та інвестицій. За допомогою цих переговорів США і ЄС отримають можливість не тільки розширити торгівлю та інвестиції через Атлантику, але і про-

...розвивати глобальні правила, які можуть зміцнити багатонаціональну торговельну систему [4].

...причини доцільності та перспективності утворення ЗВТ між США і ЄС говорять наступні факти:

1. Європу припадає 19,6% світового ВВП і більше однієї третини світового споживання. ЄС є найбільшим у світі експортером, найбільшим імпортером товарів і послуг, постачальником товарів в країни, що розвиваються. Це найбільший постачальник і одержувач прямих іноземних інвестицій з усіх регіонів світу.

2. США є найпродуктивнішою і найбагатшою економікою в світі. США залучають більше інвестицій, ніж будь-яка інша економіка світу. У 2013 році, що становить майже 11% від загального світового припливу ПІІ [5].

3. США і ЄС разом формують найпотужнішу торговельну артерію світу. Обсяг торгівлі товарами між США і ЄС в 2013 році склав понад 1787 млрд.

4. На трансатлантичну економіку як і раніше припадає понад третина світового ВВП у вартісному вираженні і близько 40% в натуральному вираженні паритету купівельної спроможності.

5. За лінійками, трансатлантична економіка за рік генерує близько 10% від загального обсязі комерційної торгівлі і налічує 15млн. робітників по обидві сторони Атлантики.

6. На сукупний експорт США і ЄС у 2012р. припало 25% від світового експорту та 30% від світового імпорту.

7. Американські та європейські науково-дослідні та дослідно-конструкторські компанії становлять біля 2/3, а це 65%, від найкращих компаній світу.

8. США і Європа є один для одного основним джерелом і місцем для прямих іноземних інвестицій. Разом на них припадає 56,7% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій, і колосальні частки від зовнішніх прямих іноземних інвестицій [6].

Така комплексна угода дасть американським та європейським компаніям доступ до ринків один одного, допоможе стерти безліч бар'єрів для ведення бізнесу, збільшити продажі і підвищити прибутки. Трансатлантична угода дасть можливість знизити тарифи майже на більшість видів продукції. Вигода буде навіть від скорочення нетарифних бар'єрів і гармонізації норм стандартів, що гальмує трансатлантичні торговельні та інвестиційні потоки і додають цінності ведення бізнесу з обох сторін океан. Усунення бар'єрів у сфері послуг буде мати ще більший вплив на збільшення робочих місць. Більшість американських і європейських робочих місць

зосереджені у сфері послуг на частку яких припадає понад 70% сукупного ВВП США та ЄС. Трансатлантична угода про нульовий тариф може підвищити експорт США і країн ЄС щорічно кожного на 17%. За дослідженнями комісії ЄС, усунення або гармонізація половини всіх нетарифних бар'єрів щодо двосторонньої торгівлі додасть 0,7% до економіки ЄС і 0,3% до економіки США до 2018 року. Навіть зниження нетарифних бар'єрів на 25% може призвести до збільшення сукупного ВВП ЄС і США на \$106 млрд. За даними дослідження 2013р., доходи від угоди про вільну торгівлю між ЄС та США можуть становити до €210 млрд. (приблизно \$273 млрд.) для економік двох країн. Створення зони вільної торгівлі забезпечить зростання ВВП Євросоюзу на додаткові 0,5% і на 0,4% ВВП США щороку [5].

Таким чином, ТАФТА передбачає зниження або повне скасування імпорتنних мит на промислові товари, а також створення спільних технічних стандартів і регулятивних норм. У короткостроковому плані така угода позитивно вплине на інвестиційну політику, адже сторони знизять небезпеку протекціонізму. У довгостроковій перспективі, сторони можуть очікувати істотного виграшу за рахунок зростання продуктивності. Завдяки майбутній зоні вільної торгівлі між Євросоюзом і Сполученими Штатами постануть мільйони нових робочих місць, а економічна кон'юнктура дістане потужний імпульс по обидва боки Атлантики.

Список використаних джерел та літератури:

1. Білоцерківцев В. В., Завгородня О. О., Лебедєва В. К. та ін. Міжнародна економіка. Підручник. / За ред. А. О. Задой, В. М. Тарасевича – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 416 с. 380ст
2. Міжнародні організації: Навч. посіб. / За ред. О. С. Кучика. – К.: Знання, 2005. – 497 с.
3. Зоні вільної торгівлі між ЄС та США дали «зелене світло»// Deutsche Welle. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.dw.de/зони-вільної-торгівлі-між-єс-та-сша-дали-зелене-світло/a-16884807>
4. ЄС і США почали переговори про зону вільної торгівлі// ZN,UA. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://dt.ua/ECONOMICS/yes-i-ssha-pochali-peregovori-pro-zonu-vilnoyi-torgivli-123757_.html
5. Daniel S. Hamilton and Joseph P. Quinlan. «The Transatlantic Economy 2014. Annual Survey of Jobs, Trade and Investment between the United States and Europe»// Center for Transatlantic Relations Johns Hopkins University
6. EU-US facts and figures// Delegation of the European Union to the United States. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.euintheus.Org/what-we-do/eu-us-facts-figures/>

СТАТТЯ

О. Г. Подворна – кандидат політичних наук, доцент Подворна О. Г., Інститут міжнародних відносин, Національний університет «Острозька академія»

ІНСТИТУЦІЙНА КРИЗА В БОСНІЇ І ГЕРЦЕГОВИНІ: ЕКОНОМІЧНІСТЬ ЧИ НЕПРОДУКТИВНІСТЬ «ДЕЙТОНСЬКОЇ СИСТЕМИ»?

У статті розглядається розвиток Боснії і Герцеговини в умовах інституційної кризи. Проведений аналіз сучасного стану країни в умовах кризи з врахуванням передумов до її наростання. Представлений сценарій розвитку Боснії і Герцеговини в майбутньому.

Ключові слова: криза, Боснія і Герцеговина, Дейтонські домовленості, система міжнародних відносин.

В статье рассматривается развитие Боснии и Герцеговины в условиях институционального кризиса. Проведен анализ современного состояния страны в условиях кризиса с учетом предпосылок к его нарастанию. Представлен также сценарий развития Боснии и Герцеговины в будущем.

Ключевые слова: кризис, Босния и Герцеговина, Дейтонские договоренности, система международных отношений.

The article deals with the development of Bosnia and Herzegovina under conditions of institutional crisis. The current state of the country in crisis which has its preconditions to increase is examined. The future scenario of the development of Bosnia and Herzegovina is presented.

Key words: crisis, Bosnia and Herzegovina, Dayton accords, system of international relations.

До складу Боснії і Герцеговини входять наступні державні утворення: Республіка Сербська (РС), Федерація Боснії і Герцеговини (ФБГ) та округ Брчко. Сьогодні у країні спостерігається інституційна криза між РС і ФБГ, що вступив у свою нову фазу у 2009 році. Варто зазначити, що внутрішні державно-адміністративні структури країни є специфічними та мають складну структуру. Тому в першій частині всі аспекти соціального життя є особливо вразливими,